

Студијски програм: Студије рода
Назив предмета: Историја феминистичких политичких идеја
Наставник/наставници: доц. др Лончаревић М. Катарина, проф. др Симендић Б. Марко
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Ослањајући се на уводна објашњења основних појмова, на предмету се стичу сазнања о настанку првих феминистичких идеја, паралелно у односу на историју политичких идеја главног тока, и о дефинисању теоријских/политичких праваца. Историју феминистичких политичких идеја пратиће и настанак друштвеног покрета, и то првог таласа феминизма. Обележаваће се основни аргументи, теоријски и политички спорови, представници и представнице појединих опредељења у феминизму; предност у избору обимне грађе имаће она опредељења која су и данас актуелна и у неким облицима присутна. Студенткиње и студенти ће бити оспособљени да читају и анализирају изворне текстове и секундарну академску литературу у којој се тематизују питања из историје феминистичких политичких идеја.
Исход предмета: Овладавање основним терминолошким апаратом и познавање настака и историјског развоја феминизма као историје идеја и друштвеног покрета, и то како теоријама тако и кључним моментима друштвеног покрета. Студенткиње и студенти ће стећи најважнија знања из историје феминистичких политичких идеја које су неопходне за разумевање савремених феминистичких теорија и теорија рода.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава:</i> Историја феминизма као историја политичких идеја. Феминизам као друштвени покрет и као теорија: основни правци. Питање полне разлике у историји политичке мисли. Протофеминизам у антици?. Протофеминистичке идеје о женским правима (питања образовања, право гласа, брачна права и права деце). Модерно доба и појава феминизма. Феминизам првог таласа: сифражетски покрет. Патријархат и питање матријархата. Питања државе у феминизму првог таласа. Револуција, равноправност и сексуалност. Жене као „други пол“: услови настанка другог таласа феминизма.   <i>Практична настава (семинари, самостални истраживачки рад):</i> Анализа изворних текстова из историје феминистичких политичких идеја.
Литература   <i>Извори:</i> Платон, <i>Дражава</i> (Београд: Бигз, 2002, стр. 136–173); Хобс, Томас, <i>Левијатан</i> (Ваљево: Градина, 1991, стр. 203–212); Пејтмен, Керол, <i>Полни уговор</i> (Београд: Феминистичка 94, 2001, стр. 11–46); Русо, Жан-Жак, <i>Емил: Софија или жена</i> (Ваљево: Естетика, 1990, стр. 419–421, 426–436, 459–461, 468–475, 484–490); Вулстонкрафт, Мери, <i>Одбрана права жене</i> (Београд: Филип Вишњић, 1994, стр. 37–44, 81–108, 109–124); Мил, Џон Стјуарт, „Потчињеност жена“ (<i>У Расправе о једнакости полова</i>, Београд: Филип Вишњић, 1995, стр. 37–60); Seneca Falls Convention, „Declaration of Rights and Sentiments, 1848” (In <i>Seneca Falls and the Origins of the Women’s Rights Movement</i> by Sally G. McMillen, Oxford: Oxford University Press, 2008, pp. 237–241); Truth, Sojourner, „Ain’t I a Woman” (In <i>Forward into Light: The Struggle for Women’s Suffrage</i>, edited by Madeleine Meyers, Carlisle, MA: Discovery Enterprises, Ltd., pp. 25–26); Stanton, Elizabeth Cady, „Solitude of Self, 1892” (In <i>Seneca Falls and the Origins of the Women’s Rights Movement</i> by Sally G. McMillen, Oxford: Oxford University Press, 2008, pp. 242–250); Pankhurst, Emmeline, „Why We Are Militant” (In <i>Sources of the Western Tradition</i>, edited by Marvin Perry et. al., Volume II (Boston: Houghton Mifflin Company, 1995, pp. 201–204); Engles, Fridrih, <i>Porijeklo porodice, privatne svojine i државе</i>, 1884 (Zagreb: Naprijed, 1973, стр. 50–51, 54–59, 62–68, 70–83); Голдман, Ема, <i>Анархизам и феминизам</i> (Београд: Аутономни женски центар, 2001, стр. 8–29); Kolontaj, Aleksandra, <i>Izabrani spisi Aleksandre Kolontaj</i> (Alison & Busby, 1977, 1–12); Vovoar, Simon de, <i>Drugi pol</i> (Beograd: Bigz, 1982, str. 9–26).   <i>Секундарна литература:</i> Атанасијевић, Ксенија, „О еманципацији жена код Платона“ (<i>У Етика феминизма</i>, Београд: Хелсиншки одбор за људска права, 2008, стр. 82–85); Annas, Julia, „Plato’s Republic and Feminism“ (<i>Philosophy</i>, 1976, 51 (197): 307–321); Okin, Susan Moller, „Philosopher Queens and Private Wives: Plato on Women and the Family“ (<i>Philosophy and Public Affairs</i>, 1977, 6: 345–369); Пејтмен, Керол,

„Бог је човеку дао помагача’: Хобс, патријархат и брачно право“ (*Женске студије*, 1995, 1: 91–111); Scott, Joan, „French Feminists and the Rights of ‘Man’: Olympe de Gouges's Declarations” (*History Workshop Journal*, 1989, 28 (1): 1–21); Scott, Joan W., „The Uses of Imagination: Olympe de Gouges in the French Revolution” (In *Only Paradoxes to Offer: French Feminists and the Rights of Man* (Cambridge, London: Harvard University Press, 1996, pp. 19–56); Breadshaw, Leah, „Rousseau on Civic Virtue, Male Autonomy, and the Construction of the Divided Female” (In *Feminist Interpretations of Jean-Jacques Rousseau*, edited by Lynda Lange, University Park, Pennsylvania: University of Pennsylvania Press, 2002, pp. 65–88); Richardson, Alan, „Mary Wollstonecraft on Education” (In *The Cambridge Companion to Mary Wollstonecraft*, edited by Claudia L. Johnson, Cambridge: Cambridge University Press, 2002, pp. 24–43); Okin, Susan Moller, „John Stuart Mill. Liberal Feminist” (In *Women in Western Political Thought*, Princeton: Princeton University Press, 1992, pp. 197–230); Lerner, Gerda, „The Meaning of Seneca Falls 1848–1998” (*Dissent*, 1998, Fall: 35–41); Humphries, Jane, „The Origin of the Family: Born out of Scarcity not Wealth” (In *Engels Revisited: Feminist Essays*, eds. Janet Sayers, Mary Evans and Nanneke Redclift, Oxon: Routledge, 2009, pp. 11–36); Marso, Lori Jo, „A Feminist Search for Love: Emma Goldman on the Politics of Marriage, Love, Sexuality and the Feminine.” (*Feminist Theory*, 2003, 4 (3): 305–320); Lokaneeta, Jinee, „Alexandra Kollontai and Marxist Feminism” (*Economic and Political Weekly*, 2001, 36 (17): 1405–1412); Butler, Judith, „Sex and Gender in Simone de Beauvoir's *Second Sex*” (*Yale French Studies*, 1986, 72: 35–49).

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15+15	
Методе извођења наставе: предавања, семинари, анализа изворних текстова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	15		